

زندگی جاوید سربازان وطن

حجت الاسلام والمسلمین حسین آبراهیمی
قتال قرمز می

قصه رزمندگی و شهادت، در سرزمین ما قصه عجیبی است و معارفی دارد به بلندی آعارف بلند دینی ماوسترگ چون قصه های کهن پارسی و اسطوره های دلیر این دیار بهلولان پرور، هر وقت که دشمنی قصد حمله به این سرزمین می کند و چشم ناپاکی به این خاک پاک دوخته می شود، انگار روح دیگری در این سرزمین دمیده می شود و مردان مرد، یکپارچه برای زمین زدن دیوسیزتان بدلیت، سینه سپر می کنند. شهادت در فرهنگ دینی مابالاترین جایگاه انیکی است که کسی می تواند به دست بیاورد که فرمود:

فَوْقَ كُلِّ ذِي بَرٍّْ حَتَّى يَقْتَلَ الرَّجُلُ فِي سَبِيلِ... فَإِذَا قُتِلَ فِي سَبِيلِ... فَلَيْسَ فَوْقَهُ بَرٌّْ» (امام صادق ^(ع) می فرمایند رسول خدا ^(ص) فرمود، برتر از هر نیکی، نیکی دیگری است، تاجایی که مرد در راه خدا کشته شود، پس چون در راه خدا کشته شد، دیگر بالاتر از آن نیکی ای نیست.

البته در ماجرای اخیر و حمله مستقیم رژیم اشغالگر صهیونیستی به کشورمان، سلحشوری دلیرمردان ارتش جمهوری اسلامی ایران، جلوه دیگری داشت و این ازدهای خون خوار با آنکه درباره حمله به ایران زیاد شعار داده بود، دوست و دشمن گفتند که حمله او به ایران بروز و ظهوری نداشت و درواقع به وسیله نیروی پداقدنی ویژه کشورمان و کار قهرمانانه این عزیزان، خشی شد و نتوانست به اهداف خودش برسد، البته در این دفاع جانانه و مؤمنانه، چند نفر از فرزندان برومند کشور در ارتش، جان خودشان را تقدیم کردند و جاودانه شدند و در اینجا باید یاد شاعر حماسه سرای پارسی کرد، آنجا که حال سلحشوران دلیر این مرزوبوم را این گونه در تاروپود اشعار خودش ترسیم می کند که:

دریغ است ایران که ویران شود کتام پلنگان و شیران شود همه جای جنگ سواران بُدی نشستن که شهریاران بُدی کنون جای سختی و جای بلاست نشستن که نیز تک‌اژدهاست کسی کز پلنگان بخوردست شیر در این رنج، ما را بود دستگیر حسی که دربین مردم کشور بعد از این حمله و دفاع جانانه حکم فرما بود، به هیچ وجه نشان از ترس و وحشت نداشت، بلکه حس غرور و تحقیر دشمن بود. این موضوع در تمام تصاویر و واکنش های مردم آشکار بود.

در قرآن مجید، حدود ۱۰ آیه به صورت صریح درباره کسانی که در راه خدا کشته شده اند، وجود دارد. از جمله مسائلی که در این آیات به آن اشاره شده است، عبارت است از زنده بودن شهید، رزق شهید، آموزش گناهان شهید، ضایع نشدن عمل شهید، مسرت و خوشحالی شهید، وارد شدن در رحمت الهی و رستگاری شهید.

آیه معروف قرآن درباره شهدا این آیه شریف است که می فرماید: «وَلَا تَحْزَنُوا الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ... أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ؛ هرگز کسانی را که در راه خدا کشته شده اند، مرده مپندار، بلکه زنده اند و نزد پروردگارشان روزی داده می شوند».

بحث اصلی و رازآلود درباره شهیدان، این است که این زندگی که قرآن کریم آن را به شهید نسبت می دهد، چه کیفیتی دارد و چگونه است، در جایی که می گوید شهدا را مرده نپندارید، بلکه آن ها زنده هستند، سطحی ترین توضیح همین است که نام این الگوهای ایثار همیشه باقی خواهد ماند و همیشه به نیکی از آن ها یاد خواهد شد و اگر این گونه است که مرگ به سراغ همه خواهد آمد، خوشا که انسان این گونه بمیرد، همان گونه که یکی از مصادیق بارز این شعر معروف سعدی شهدا هستند که فرمود:

سعدی! مرد نگوئام نمیرد هرگز

مرده آن است که نامش به نکویی نبرند

یکی از وظایف اصلی ما این است که از این شهدای بزرگوار تجلیل کنیم و پیوسته نام و یادشان را زنده بداریم که ارزش کار این افراد، قابل احصا و توصیف کردنی نیست. رسول خدا ^(ص) می فرماید: «هر که از خانه خود به قصد نهبانی مرزها یا برای جنگ و جهاد در راه خدا بیرون آید، در هر قدمی که برمی دارد، ۷۰۰ هزار حسنه داده می شود و ۷۰۰ هزار گناه از وی بخشیده می شود، او در زمان و برعهده خدا خواهد بود به هر نحوی که بمیرد؛ چه با جالش بمیرد و چه شهید شود و چنانچه برگردد، بخشوده و پاک شده است و دعایش در پیشگاه خدا مستجاب خواهد بود».

از خداوند بزرگ می خواهیم همه ما را قلدردان این شهدای عزیز و ادامه دهند راه آن ها در دفاع از خاک و مال و ناموس و جان دادن در مسیر خدا قرار بدهد و دعای خیر و مستجاب این شهدای همیشه زنده را شامل حالمان قرار بدهد، ان شاء...!

بردار و بخوان

یوما

کتابی درباره زندگی ام المؤمنین حضرت خدیجه ^(س)

«گویی ابری است پرآب که تعجیل دارد در باریدن. صدایش می لرزد؛ آنان اگر یاری کردن می دانستند، دخترانشان را زنده به گورستان نمی بردند... یا به این خیال که بزرگانشان پس از مرگ، بی مرکب نمانند، شتری را کنار قبر آنان دفن نمی کردند.

به سرآستین، اشک از رخسار می گیرد بحیره و بعد؛

امروز نفرتم از این جماعت افزون گشت... بر در هر خانه ای که کوftیم و گفتیم به یاری بانویم خدیجه بیایید، دست رد به سینه ام زدند... برخی پرسیدند اصلا خدیجه کیست؟ نمی شناسیمش... برخی گفتند درد، حقش است؛ روزی که با یتیم عبدا... ازدواج کرد، به او گفتیم ما را برای همیشه فراموش کند... برخی تازیانه تشائم دادند... و برخی نیز مشتی ناسزا از پس قدم هایم نثار کردند...»

گفت وگویی بالا از کتاب «یوما» است، نوشته مریم راهی که در آن به روایت مقاطع مختلف زندگی حضرت خدیجه ^(س) می پردازد، رویدادها و سخنان حضرت خدیجه ^(س) و پیامبر اکرم ^(ص) در این کتاب گاه از آیات و روایات گرفته شده است و گاه از مستندات تاریخی؛ هرچند که عنصر خیال نیز در این اثر کارکرد می یابد. شخصیت های رمان اغلب واقعی هستند در جایگاه اصلی خود در کتاب یوما ظاهر شده اند؛ به جز شخصیت های بحریه، حنیسه، ربیع، وهب ورشیده که را دیده خیال نویسنده هستند. نوشتن درباره اشخاص معروف، به ویژه شخصیت های مذهبی، بدون گرفتار شدن در فضایی یکنواخت، نیازمند نگاهی نو به زندگی نامه آن هاست، به طوری که خوانندگان با هر سلیقه ای، جذب داستان شوند و مخاطبان ادبیات مذهبی نیز با وجود آشنایی با شخصیت و موقعیت، به دیدگاه جدیدی برسند.

رمان یوما از ساعات پیش از تولد حضرت فاطمه ^(س) آغاز می شود و فضا هم زمان بین ذهنیت حضرت خدیجه، ذهنیت مردمان شهر که به منزل پیامبر ^(ص) رفت و آمد دارند و موقعیت خانه، در گردش است. تغییر فضا و زاویه دید به سیال شدن داستان، کمک و توجه مخاطب را به قسمت های مختلف زندگی حضرت خدیجه و رسول اکرم ^(ص) جلب می کند. داستان کتاب یوما در بستر مدینه و مکه می گذرد و واقعاتی تاریخی از جامعه آن زمان و اجتماع اعراب جاهلیت در اختیار خواننده قرار می دهد. علاوه بر این، رمان تصاویر دلنشین بسیاری از عشق و محبت پیامبر به خدیجه و وجنات حضرت خدیجه ^(س) می آفریند که فضای تاریخی و دینی کتاب را تلطیف و به جزئیاتی توجه می کند که پیش از آن، کمتر محل توجه قرار گرفته اند.

ترسیم سیمای کفار در زمان پیامبر ^(ص) از دیگر نقاط مثبت کتاب یوما شمرده می شود. به این منظور، زبان به کمک می آید و لفاظی شخصیت های منفی با استفاده از واژگان و کلمات عربی، بر جذابیت رمان و شناخت چهره قهرمان از خلال دیالوگ های کفار می افزاید.

مریم راهی در رمان یوما از زبانی نزدیک به زبان ادبی که برگرفته از آیات و روایات دینی است، بهره می برد و این گونه پیوند داستان را با موقعیت زمانی و مکانی آن حفظ می کند. نام کتاب برگرفته از نامی عربی است که کنیز حضرت خدیجه ^(س) بر او گذاشته بود. در پایان رمان به مفهوم نام یوما و تناسب آن با شخصیت خدیجه ^(س) پی می بریم. انتشارات نیستان این کتاب را چاپ و منتشر کرده است.

شهریار

شهریار
SHAHNARNEWS.IR
۱۴
شماره ۲۵
تیرماه ۱۳۹۲
۳۳
پیشین

سازمان

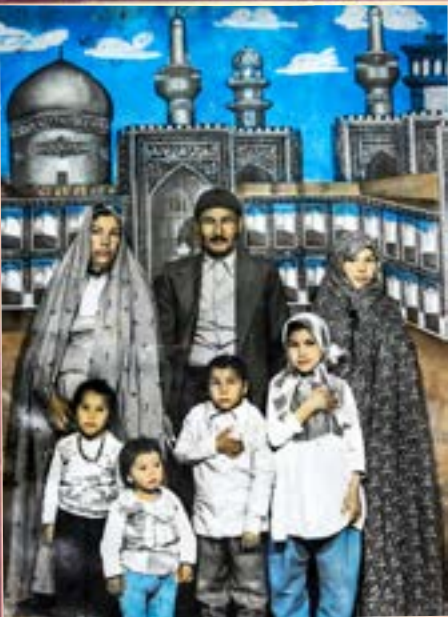
در گفت وگو با مدیر گروه مطالعات زن و خانواده پژوهشکده امر به معروف مطرح شد

میان بر خوشبختی خانواده با زیست دینی

آمنه مستقیم! تجربه حیات طیبه ای که قرآن از آن نام می برد و کمال انسان به آن گره خورده است، مشروط به آداب خاص خودش است؛ نسخه ای که کم و زیاد یا فراموش کردنش، ما را از مسیر منحرف می کند، اما اگر درست و به وقت اجرا شود، رهاوردش سعادتی است که انسان حتی فکرش را هم نمی تواند بکند. درباره راه های درک حیات طیبه و تحقق خانواده اسلامی با دکتر ریحانه حقانی، دکتری کلام، سطح ۴ تفسیر تطبیقی حوزه علمیه خواهران، مدیر گروه مطالعات زن و خانواده پژوهشکده امر به معروف و نهی از منکر و مدیر گروه واحد پاسخ به سؤالات اعتقادی آستان مقدس حضرت فاطمه معصومه ^(س)، گفت وگو کرده ایم که بخش نخست آن در ادامه می آید.

خصوصیات خانواده اسلامی

به طور کلی خانواده اسلامی یک نهاد بنیادین است که شکل گیری و کارکرد آن براساس اصول و تعالیم اسلامی با تأکید بر ازدواج به عنوان یک هسته اصلی تعریف می شود. خانواده اسلامی یک نهاد اجتماعی است که برپایه معرفت و معیارهای دینی، اخلاقی، فرهنگی و از طریق نقش آفرینی متقابل اعضا شکل می گیرد که وظیفه بازتولید، تقویت انسجام اجتماعی و انتقال ارزش های اسلامی به نسل های آینده را برعهده دارند. این کلیت مفهوم بنیادین نهاد خانواده اسلامی است.

عامل مهم در اختلافات خانوادگی

یکی از آسیب ها، نبود مدیریت بهینه در حوزه های معیشتی و اقتصادی خانواده است. از یک طرف، فشارهای اقتصادی و شرایط اقتصادی ناپایدار موجب تنش و تحمیل استرس به خانواده ها می شود و از دیگر سو نبود مدیریت بهینه، چالش زاست و سبب اختلاف های خانوادگی بین همسران و ناراضی بودن از زندگی و تعارضات خانوادگی می شود؛ چالش بعدی، فرزندگاری است. اگر رویکرد خانواده به سوی فرزندگاری متمایل شود، سست شدن پیوند خانوادگی، کاهش تعهد به خانواده، اهمیت ندادن به مسئولیت های خانوادگی و بی توجهی به نیازها را به دنبال دارد.

مختصات روابط خانوادگی در اسلام

براساس آموزه های اسلامی، ارتباطات سالم میان اعضای خانواده به ویژه از طریق ارائه الگوی عملی توسط والدین، محور روابط خانوادگی تلقی می شود. این الگوی رفتاری به جای تکیه صرف بر امر و نهی، نقش مهمی در تربیت فرزندان دارد، به طوری که فرزندان از طریق مشاهده رفتار والدین، بدون نیاز به تأکید مستقیم، اصول اخلاقی و دینی را فرامی گیرند. این رویکرد موجب می شود خانواده به الگوی زنده ای برای ارزش های اسلامی تبدیل شود و فرزندان نیز آمادگی بهتری برای ایفای نقش های خود در جامعه پیدا کنند. یعنی دوافع اول، مقدمه ایجاد الگو برای فرزند توسط والدین است. پدر و مادر باید به گونه ای رفتار کنند که فرزندان از شیوه رفتار آن ها الگو بگیرند. نه اینکه امرونی کنند و باید و نباید ها را بگویند. باید و نباید در اصول تربیتی جواب نمی دهد. وقتی فرزند، رفتار پدر و مادر خود را ببیند، ناخودآگاه یاد می گیرد و نیازی به بیان نیست. در نهایت آنچه قرآن از ما برای رسیدن به حیات طیبه می خواهد، این است که پدران و مادران در کنار آموزه های دینی، ارتباطات سالم و الگوسازی، برنامه تربیتی و آموزشی با محوریت اخلاق و ارزش های اسلامی داشته باشند.

راههای دسترسی به حیات طیبه

در قرآن کریم، آیه ۲۱ سوره روم، از خانواده به عنوان عامل آرامش نام برده می شود. همچنین در آیه ۹۷ سوره نحل درباره معنای حیات طیبه صحبت شده است. دستیابی به این حیات مطلوب، نیازمند بنیان گذاری معنویت در فضای خانواده است که شامل اقداماتی نظیر انس با قرآن، نمازجماعت و ترویج آموزه های دینی و اخلاقی می شود. حضور معنویت فعال، راه را برای دستیابی به حیات طیبه هموار کرده، به ایجاد محیطی سالم و پر از آرامش کمک می کند. اگر این مسائل دیده نشود، حیات طیبه نیز رقم نخواهد خورد.

حیات طیبه به قناعت نیاز دارد

رسیدن به حیات طیبه علاوه بر معنویت، مستلزم سبک زندگی ساده و قناعت در خانواده است. قناعت نه تنها به افزایش رضایت از منابع موجود منجر می شود، بلکه حس آرامش و امنیت را نیز به فرزندان منتقل می کند. از سوی دیگر، سلامت جسمی و روانی اعضای خانواده به عنوان یکی از پیش شرط های اساسی حیات طیبه، مطرح است؛ خانواده ای می تواند به این آرمان نزدیک شود که از نظر جسمانی و روانی در وضعیت مطلوب قرار داشته باشد و برای بهبود و ارتقای این وضعیت سرمایه گذاری کند.

چالش های خانواده اسلامی

اولین مسئله، کاهش کیفیت ارتباطات خانوادگی است. این امر یکی از چالش های جدی است که در برقراری ارتباط عاطفی، صمیمیت و همدلی که در خانواده اسلامی به عنوان معیار ویژه مطرح هستند، از آن یاد می شود. استفاده بی رویه از فضای مجازی، سبب کاهش کیفیت ارتباطات بین اعضای خانواده شده است. این مسئله یک آسیب است که باید به دنبال راهکار عملیاتی برای آن بود. کم رنگ شدن ارزش های دینی و اخلاقی، از دیگر معضلاتی است که در صورت بی توجهی، می تواند پایه های فکری خانواده را تهدید کند و منجر به اختلال در هویت اجتماعی و فرهنگی خانواده های اسلامی شود.

خانواده سالم، پیش شرط حیات طیبه

خانواده اسلامی باید علاوه بر تربیت اخلاقی، به آموزش مهارت های ارتباطی و عاطفی نیز توجه ویژه داشته باشد. والدین از طریق تعاملات صمیمانه، تمرین های مشارکتی و گفت وگویی پیوسته می توانند فرزندان خود را برای حضور در اجتماع به عنوان افرادی سالم و مسئولیت پذیر آماده کنند، لذا آن ها غیر از برنامه تربیتی، یک سرمایه گذاری نیز باید برای آموزش مهارت های ارتباطی عاطفی داشته باشند و از طریق گفت وگویی صمیمانه، بازی، تمرین، پرسش و پاسخ با فرزندان خود، آن ها را برای ورود به اجتماع به عنوان یک فرد سالم که می تواند در جامعه نقش ایفا کند، آماده کنند.

امیدوار و با انگیزه

علاوه بر این، در خانواده اسلامی و دارای تجربه حیات طیبه، امیدو انگیزه به وفور مشاهده می شود، یعنی در اوج مشکلات هم امید و انگیزه آن ها کنار نمی رود، یکدیگر را حمایت می کنند، دایره ارتباطاتشان گسترده است و به تفاوت ها و نیازهای فردی همدیگر توجه می کنند. همچنین در این خانواده ها، روحیه خدمت به دیگران موج می زند. همه این مسائل برای حیات طیبه خانواده ضروری است و کسی نمی تواند ادعا کند که زندگی خانوادگی اش بر مدار حیات طیبه است اما این اصول را ندارد؛ چرا که این هاجزو شاخه های حیات طیبه در زندگی خانوادگی است.

روشنا

پیامبر گرامی اسلام ^(ص)،
خُرْمَةُ مَالِ الْمُسْلِمِ كَحُرْمَةِ دَمِهِ.

حرمت داشتن مال یک مسلمان همچون حرمت خون و جان اوست (رعایت آن بر همه واجب است). (میزان الحکمه، ج ۲، ص ۵۱۰).

موعظه ای از جانب فرشته

موعظه جناب جبرئیل به پیامبر اکرم ^(ص)

حمیده ذاکری | پیامبر اسلام ^(ص) در بسیاری از خصوصیات اخلاقی بی مثال اند. اینکه در مقام پیامبری باشی و هنوز هم به دنبال اصلاح خود و بهتر شدن و یادگیری، برای ما الگو و سرمشقی تأمل برانگیز است. در حدیثی از امام صادق ^(ع) نقل شده است که حضرت رسول خدا ^(ص) به جبرئیل فرمودند: «ما موعظه کن!». جبرئیل بزرگوار فرمود، ای محمد...

چنین گفتند
بزرگان

دوست داشته باش هرچه را که خواهی؛ (بعد از مدتی) از آن جدا خواهی شد.

شرف مؤمن در به پا خاستن نماز اوست در شب.

عمل کن به آنچه خواهی؛ (روزی) آن را ملاقات خواهی کرد.

عزت مؤمن، نگهداری خویش از آبروی مردم است.